

TENEN

Dansk Tekstilhistorisk Forening

15. årgang, nr. 3

Vinter 2005

AAGOT NOSS I FJELDET MED UDSIGT OVER HARDANGER I 2003. SE SIDE 3.

Indhold:

To Grand Old Ladies	side 3
Generalforsamling i Fuglevad Vandmølle	side 7
Årsberetning for året 2004	side 8
Gården Rotelau, Kating, Ejdersted, 1653	side 10
Kristentøjer og dåbskjoler	side 11
TENENs forklædere registrering	side 13
TENEN afholdt Håndarbejdets Dag den 7.11.2004	side 15
TENENs juletur den 27.11.2004	side 15
Historiens Dag, kommende udstillinger og noter	side 18
Arrangements- og udstillingskalender	side 24
Telefonliste for TENENs bestyrelse mv.	side 27

TENEN Dansk Tekstilhistorisk Forening

Formand: Annet Laursen Skjelsager, Dorthesvej 2, 3520 Farum, telefon 44 95 05 55
Næstformand: Lone de Hemmer Egeberg, Gærdet 12, 3460 Birkerød, telefon 45 81 15 97
Kasserer: Bent Bille, Langgade 44, Flemløse, 5620 Glamsbjerg, telefon 64 72 15 65
Giro nummer: 143-0130

Medlemsskab tegnes hos kassereren. I 2004/2005 er prisen pr. år 200 kr.
Husstandsmedlemsskab koster 300 kr.
Medlemmer får tilsendt tidsskriftet TENEN.

Tidsskriftet TENEN

Redaktion: Annet Laursen Skjelsager, Dorthesvej 2, 3520 Farum, telefon 44 95 05 55,
ePost silke-annet@detail.dk • Lis Slottved, telefon 74 63 03 50,
ePost slottved@privat.dk • Vibeke og Frits Lilbæk, telefon 48 17 16 47,
ePost vofl3450@spymac.com

Sats og billedbehandling: Frits Lilbæk • Digitaltryk: VesterKopi • ISSN: 0906-9526

Copyright © TENEN og forfatterne • 14.02.2005.

TENEN udkommer fire gange om året – sidst i månederne juli, oktober, januar og april.

Deadline for redaktionelt stof er seks uger før eller efter aftale med redaktionen.

Artikler og indlæg sendes til redaktionen

– fx. med ePost – ellers meget gerne maskinskrevet med brevpost.

Annoncepriser: 1/1 side: 525 kr. 1/2 side: 300 kr. 1/4 side: 185 kr. 1/8 side: 135 kr.

Ældre numre af TENEN kan købes ved henvendelse til foreningens kasserer
– så længe lager haves. Prisen er 50 kr.

Flytning meddeles til kassereren, som fører medlemslisten – oplys dit medlemsnummer.

Internet: <http://tenen.subnet.dk> eller <http://tenen.does.it>

To Grand Old Ladies

TENEN har udnævnt Karen Finch, London, og Aagot Noss, Oslo, til æresmedlemmer i anerkendelse af deres livslange arbejde med tekstiler. De to damer er ganske velkendte for vore medlemmer.

Karen har i flere artikler her i bladet fortalt om sin lange og seje indsats for at grundlægge og udvikle konservatoruddannelse i England, og Aagot har taget os med på rundvisning i Nordmandsdalen og på Frederiksborgmuseet. Hendes bøger har vi anmeldt, og begge to har forlængst fået deres velfortjente festskrifter samt fornemme ordeer.

På en mørk decemberdag har vi imidlertid sat dem stævne i London for at høre om deres venskab gennem mange år og fælles tekstile erfaringer.

For en ydre betragtning har de haft en meget forskellig tilgang til arbejdet med indsamling, konservering, bearbejdning og formidling. Karen er, som vi ved, uddannet som væver i Danmark under besættelsen og kom som nygift til London, hvor hun skaffede sig et arbejde på Victoria & Albert Museum og begyndte at interessere sig for gobelinkonservering. Senere grundlagde hun sin egen institution Textile Conservation Centre (TCC) som i dag er en del af universitetet i Southampton. Aagot fik en universitetsuddannelse i norsk, historie og engelsk og havde aldrig forestillet sig at skulle arbejde med tekstiler på et museum hele livet. Alligevel har de meget til fælles i

holdning og tankegang, når det kommer til arbejdet med tekstiler. Det var de klar over da de mødtes første gang i København i 1974, og det blev for alvor tydeligt, da Aagot bad Karen om hjælp til at oversætte summaries i sine bøger om norske folkedragter til engelsk. En oversættelse kræver mere end sprogkundskaber, nemlig en forståelse for det essentielle og for tankegangen.

De har holdt sammen ved møderne i ICOMs Costume Committee i de forløbne tredive år. Over det meste af verden har de været sammen til konferencer og ligeledes besøgt hinanden privat. Aase Bay Sjøvold fra Kunstindustrimuseet i Oslo var også med i fællesskabet lige til sin død for nogle år siden.

*

Aagot fortæller først: Jeg er vokset op hos mine bedsteforældre eftersom min mor døde, da jeg blev født. Min bedstemor var født i 1864 og var en meget stærk og intelligent kvinde. Hendes holdning var, at det vigtigste for en ung kvinde var at få en uddannelse, det gjaldt ikke kun mig i familien. Min bedstefar var også en personlighed der spillede en vigtig rolle i lokalsamfundet. Gården havde været i familiens eje siden 1500-tallet – er det stadig – og traditionerne var en del af mit liv. Det var frie og uafhængige bønder der var stolte af deres traditioner. Derfra stammer min interesse for dragten, skikkene omkring den og den sociale kontekst. Jeg så jo hvilken betydning min bedstemor

Aagot Noss i den bunad, som hun fik til sin konfirmation i 1940-erne.

tillagde det at tage kirketøjet på om søndagen og derved markere en særlig status. Dragten i sig selv var ikke interessant uden kendskab til dens brug og betydning i samfundet.

*

Karen: I Danmark var der ingen nationaldragt eller "bunad" i brug da jeg blev født, men traditioner betød noget på en anden måde. Vores gård var en af de største i området, og min mor var en stærk personlighed, der påvirkede os markant uden direkte at sige hvad vi skulle gøre. Min far døde i 1942 i en alder af 53, og min mor klarede med en

bestyrer at stå for driften, indtil mine brødre var færdige med landbrugsskolen og militæret. I dag er det en af mine nevøer der har gården. Det var min mor der hjalp mig på Kunsthåndværkerskolen, hun ville have vi skulle klare os.

Det Aagot fortæller om de stærke bønder og deres forhold til traditionerne kan jeg godt nikke genkendende til. Det er noget essentielt og noget som vandt genklang i min tankegang, da jeg begyndte at arbejde med summaries til hendes undersøgelser. Det sagde mig at norske og danske bønder tænker ens.

*

Aagot fortæller videre: Kort efter jeg havde fået min universitetsgrad i 1955 kom Reidar Kjellberg, direktør for Norsk Folkemuseum, og bad mig lave noget feltarbejde i de områder i Norge hvor dragttraditionerne stadig var stærke. Min uddannelse tog egentlig mere sigte på at arbejde med sprog, og jeg vidste ikke noget særligt om dragter. Jeg havde imidlertid den fordel, at jeg var vokset op på en egn hvor dragttraditionen stadig var levende, og jeg kendte betydningen af den. Så jeg sagde ja. Reidar Kjellberg havde bestemt, at jeg skulle starte i et område hvor dragterne stadig var i brug og mente, at mine sprogkunderskabere ville komme mig til nytte. Efterhånden har jeg selv konstateret, at der er en sammenhæng mellem de egne hvor bønderne har været fri siden middelalderen, og hvor man har holdt fast ved de gamle dragtdele som f.eks. lad i stedet for krone til bruden (se bog med samme titel). Det er for øvrigt en erfaring som også andre forskere har

Aagot Noss

gjort i studiet af eksempervis ballader og folkeviser. Der er en sammenhæng mellem uafhængighed og fastholden ved traditioner.

*

Karen: Et andet karakteristisk træk ved bøndernes tankegang er, at arbejdet er noget der skal fuldføres – uanset hvor lang tid det tager. Det er en opfattelse jeg har taget med mig hjemmefra til min uddannelse af konservatorer, og det er en indstilling der i begyndelsen gav anledning til uoverensstemmelser med mine kolleger på Victoria & Albert. De syntes arbejdet tog alt for lang tid og blev for dyrt, samt at de havde rigeligt at lave i forvejen! De ville ikke arbejde mere end de behøvede, ville helst undgå, og i al fald ikke frivilligt påtage sig mere og da slet ikke noget med at skrive eller dokumentere hvad vi lavede.

Karen Finch

En ting jeg i årenes løb bed mærke i under mit arbejde var netop, at dragthistorikere som Janet Arnold og andre ikke ville beskæftige sig med genstande der var blevet konserveret. Hun forlangte at få tingene at se før vi gik i gang med dem, og det var jo meget tankevækkende, så jeg glemte aldrig at de mistede deres værdi ved at vi tog dem under behandling. Det mandede i højeste grad til forsigtighed, og en af de ting jeg lagde vægt på var at udfærdige rapporter over genstandenes tilstand og arbejdet med dem.

Forskelligt syn på arbejdet førte tidligt til at jeg gik fra museet og efterhånden startede min egen uddannelse op. Det var også en af de ting jeg fortalte om på mit første møde i IIC (International Institute of Conservation) i Haag i 1964, hvor jeg var blevet opfordret til at holde foredrag om uddannelsen af

Karen Finch, æresdoktor ved University of Southampton i England for sit arbejde med tekstilkonservering.

tekstilkonservatorer, der på den tid var noget ganske nyt. Jeg havde forberedt mig i månedsvis, men da det kom til stykket var tidsplanen skredet, og jeg måtte korte det ned til blot 10 minutter. Måske derfor fik det så stor applaus – men det var i hvert fald opmuntrende for mig og ansporede til at gå videre. Alt det jeg har fortalt om i min artikel i TENEN.

Senere har jeg kunnet påtage mig privat arbejde og gjort den erfaring, at det ikke var kunderne der gjorde vrøvl eller nægtede at betale, for de accepterede at arbejdet tog den nødvendige tid.

Interessen for det historiske perspektiv har vi til fælles, og Aagot kunne med sin universitetsuddannelse se betydningen af at arbejde systematisk og anføre hvad man gør.

For øvrigt kommer der stadig unge mennesker fra hele verden til

TCC for at arbejde på den måde vi indførte, og centeret har i dag uddannet halvdelen af alle verdens tekstilkonservatorer.

Hvad jeg også vil fremhæve er Aagots måde at lave udstillinger på, især hendes afskedsudstilling Folk og klede på Norsk Folkemuseum i 1994. Den var helt betagende fordi hun med sine magiske fingre fik tingene til at tale.

Fortalt den 20. december 2004 til

Lone de Hemmer Egeberg
i Walthamstow, London

Bøger af Aagot Noss:

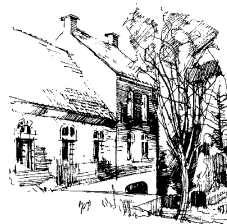
- *Johannes Flintoes draktakvarellar.* 1970
  - *Joachim Frichs Draktakvarellar.* 1973
  - *Statuane i Nordmandsdalen.* 1977
  - *Adolph Tidemand og folk han møtte.* 1981
  - *Lad og krone.* 1991
  - *Nærbilete av ein draktskikk.* 1992
  - *Krone og skaut.* 1996
  - *Klesskikke i Tinn i Telemark.* 1999
  - *Frå tradisjonell klesskikk til bunad i Vest-Telemark.* 2003
- *
- Festskrift til Aagot Noss. *Folk og klede – skikk og bruk.* Red. Av Morten Bing og Hege Steen. Oslo: Norsk Folkemuseum 1994. Med bibliografi.
- *

Artikler i TENEN af Karen Finch:

- 8. årg. Nr. 4, *Forår 1998*, s. 4-14: Karen Finch og engelsk gobelinkonservering.
  - 11. årg. Nr. 4, *Forår 2001*, s. 4-10: To fine forklæder.
  - 13. årg. Nr. 3, *Vinter 2003*, s. 6-11: Tipu's krigsjakke.
- *
- *Caring for textiles.* London: Barrie & Jenkins, 1977. With G. Putnam.
- *
- *Textiles revealed: Object lessons in historic textile and costume research.* Affectionately dedicated to Karen Finch. Ed. By Mary M. Brooks. London: Archetype Publ., 2000. Med bibliografi.

TENEN holder generalforsamling i Fuglevad Vandmølle – lørdag den 12. marts 2005 kl. 13:00

TENEN – Dansk Tekstilhistorisk Forening afholder årets generalforsamling i Fuglevad Vandmølle i Kgs. Lyngby.

Fuglevad mølle

Program:

Fra kl. 12 er døren åben og det vil være muligt at spise medbragt madpakke eller bestille 3 håndmadder til 30 kr. Øl og vand kan købes.

Kl. 14:30 TENENs generalforsamling:

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. Valg af dirigent.
2. Navneopråb.
3. Formandens beretning. Den er trykt i dette nummer af TENEN.
4. Godkendelse af formandens beretning.
5. Indkomne forslag der har betydning for budget.
6. Fremlæggelse af revideret regnskab og budget.
7. Fastsættelse af kontingent.
8. Valg til bestyrelse for 2 år ad gangen, i lige år vælges 4 bestyrelsesmedlemmer og i ulige år vælges 3 bestyrelsesmedlemmer. På valg er: Bent Bille, Anni Mejdahl og Annet Laursen Skjelsager. Alle er villige til genvalg.
9. Valg af revisor og 2 bestyrelsessuppleanter for 1 år.
10. Øvrige indkomne forslag.
11. Eventuelt.

Referent er et medlem af TENENs bestyrelse. Referatet underskrives af dirigenten og bringes i førstkommende medlemsblad.

I forbindelse med generalforsamlingen er TENEN vært for en kop kaffe med brød. Evt. gæster betaler 20 kr. og kan ikke stemme ved generalforsamlingen.

Kl. ca.15 Tekstilt indslag:

Hanne Frøsig Dalgaard fortæller om gardiner fra 1920-erne.
Ester Sørensen viser spændende børnevægophæng fra sin store tekstilsamling.

Kl. ca. 16:30 er dagens arrangement slut.

Tilmelding: Senest 9. marts af hensyn til kage og kaffe samt evt. håndmadder til Annet Laursen Skjelsager tlf. 44 95 05 55.

Adkomst: Kraks Kort 117 1–2E. Der er P-pladser i nærheden af møllen. Lokalbane fra Jægersborg S-station til Fuglevad. Møllen er den røde bygning hen over Mølleåen – 100 m fra perronen.

← På valg er Anni Mejdahl ...

↵ og Annet Laursen Skjelsager ...

og Bent Bille ↘

Formandens: *Årsberetning for året 2004*

Generalforsamlingen i 2004 blev holdt i Sønderborg med en meget flot udstilling af Skærbæktæpperne. Der var genvalg til hele bestyrelsen, revisor og suppleanter.

Det blev også året, hvor Postdanmark opsagde de gunstige ordninger for foreninger med kulturel-

le og oplysende tidsskrifter: Postdanmark førte medlemslisten, adresserede og sendte bladene til ca. 2 kr. pr. blad. Da vi holdt generalforsamling sidste år, vidste vi derfor ikke, om vi fik portostøtte fremover, og vi vedtog at hæve kontingentet til 200 kr. Det blev pålagt

bestyrelsen at finde en passende pris for husstandsmedlemskab, vi fandt frem til at det skulle koste 300 kr. Heldigvis fik vi noget i tilskud for 2004, desværre ikke så meget, og der skal nu søges hvert år. Vi har nu fået tilsagn om fortsat portostøtte i 2005, så der er godt håb.

*

Ved bestyrelsens konstituerende møde ændrede vi på mange arbejdsopgaver:

Som kasserer overtog Bent Bille posten fra Anni Mejhdahl, som i otte år omhyggeligt har holdt styr på de mange penge og medlemslister.

Vi sender nu selv TENENs blade ud og har "digitaliseret" medlemslisterne. Bemærk: Det er nu Bent Bille, der tager imod besked om adresseændringer fra medlemmerne.

Bladet har fået nye i redaktionen: Lis Slottved og Annet Laursen Skjelsager, heldigvis fortsætter Vibeke og Frits Lilbæk. Vibeke Ervø har påtaget sig at redigere udstillingskalenderen. Medlemmer og bestyrelse er flinke til at levere spændende artikler til bladet.

Medlemsbladet vil efterfølgerne stadig være den udgivelse, vi venter ved brevsprækken hvert kvartal.

Bladet har i år indeholdt mange gode artikler og boganmeldelser. Kalenderen er vokset. Tak for alles flotte indsats, der har haft et så tydeligt resultat.

*

Vi har haft fire medlemsarrangementer i 2004:

- 22. maj Rosenborg Slot: Dronningekjoler med Katia Johansen.
- 12. september skovtur: Nordmandsdalen og Frederiksborg slot med Aagot Noss
- 7. november Håndarbejdets Dag i Fuglevad med præsentation af den næste CD-Rom samt udstilling af sønderjyske kniplinger.
- 27. november juletur: Båndbroderi workshop og besøg i Randers Handskefabriks forretning på Strøget i København.

Der har alle gange været fint fremmøde, og indholdet har været foreningen og dens formål værdige og ikke mindst meget hyggelige. Alle arrangementerne har været dækket af bladet til forhindrede medlemmers fornøjelse og deltagelse samt minde for de tilstedeværende. Hjemmesiden har fået flere besøgende og præsenterer os på en indbydende måde. En særlig tak til Frits Lilbæk.

Forklæde projektet samler sig hos Susanne Nielsen, som er gået i gang med det store materiale, se side 13.

Salget af TENENs CD-Rom og Sytrådens historie går så pænt, at der kun er et lille lager tilbage hos formanden.

*

Jeg ønsker at give en stor tak til vor samlede medlemsskare som gennem året har givet et dejligt klima for vores fælles interesse. Med det som støtte ser vi en fremtid for hvad der for så mange kun er en fjern fortid.

På bestyrelsens vegne

Annet Laursen Skjelsager

Gården Rotelau, Ka- ting, Ejdersted, 1653

*Billedet viser gården på
det oprindelige sted lige
inden nedtagning og
flytning i 1956.*

*Det gamle billede er
det sidste i serien "Fol-
kelige broderier fra Syd-
slesvig – en digital ud-
gave fra 2004 af lysbil-
ledserie VII", som netop
er udgivet af TENEN.*

*Billedet her er fra Fri-
landsmuseet i Sorgenfri
op til jul i 2004.*

*Rotelau-gården er
genopført. Både gård og
omgivelser ligner sig
selv ganske godt.*

*Det er altså et tilfælde,
men udgivelsen af TE-
NENs nye CD-rom bli-
ver ekstra festlig gennem
postens samtidige udgi-
velse af et frimærke –
netop med Rotelau-går-
den fra Sydslesvig.*

*CD-rom'en bliver an-
meldt på side 20.*

FL

Kristentøjer og dåbskjoler

Jeg har besøgt Aladdins hule ...! Jeg rørte næsten ikke ved noget, jeg så kun. Jeg så ikke alt, kun noget – kun glimt af noget. Af noget, der var pakket ind i syrefrit papir. Men det jeg så, det glimrede og strålede og glitrede og lyste – og hvor ville jeg dog gerne se det rigtigt!

*

Hvor er denne Aladdins hule? Det er såmænd samlingen af kristentøjer i Nationalmuseets magasiner i Brede. Karen Jacobi havde inviteret mig til at se de få af dem, som var enten patchwork eller quilte-de, men alle de andre var lige så fabelagtige og lige så spændende. Sikken en samling. Og der er så mange.

Naturligvis kan jeg forstå, at de skal ligge pakket ned i syrefrit papir og i den rette temperatur og luftfugtighed, så de ikke går til. Men der er jo ikke noget fornuftigt formål med at gemme noget for eftertiden, hvis denne eftertid ikke med visse mellemrum får lov at se de gemte skatte. Og er tiden ikke netop nu kommet til at se disse ting? I disse år er der en kolossal interesse for tekstiler af alle slags, og jeg kan forestille mig, at disse dåbsdragter kunne blive et vældigt tilløbsstykke, for de er både kulturhistorie, håndarbejdshistorie, stilhistorie, tekstilhistorie og meget andet.

Masser af mindre museer har også eksemplarer af disse kristentøjer fra 1700-tallet og dåbskjoler fra 1800-tallet, og de er virkelig et studium værd.

Men Nationalmuseet har altså en enestående samling, hen ved

150. Især fra 1700-tallet, men også fra begyndelsen af 1800-tallet. Tænk, om de alle sammen blev taget ud af æskerne og udstillet på en gang. Med tilhørende forklaringer, dateringer og placeringer, geografisk og socialt, om muligt. Jeg er sikker på, at en sådan udstilling ville tiltrække masser af mennesker.

Disse kristentøjer eller dåbsdragter er jo for de rigtig gamles vedkommende ikke dåbskjoler, men poser med hætter eller i nogle tilfælde puder til hovedet. Og de er helt overdådigt udsmykket. Det er først med klassicismen lidt ind i 1800-tallet, at der begynder at komme ærmer i, og det bliver til dragter, der også er åbne forneden og meget lange, som vi stadig kender dåbskjoler. Dog i alle mulige kulører, ikke kun hvide. Men de hvide dåbskjoler, som museet også har et ikke opgjort antal af, begynder netop at komme frem sammen med den hvide mode i empiren (de er i virkeligheden en slags små modedragter).

Der var fire, der især interesserede mig i min jagt på gammelt dansk patchwork.

En mørkeblå fra tidligt i 1800-tallet med en bort i patchwork af ligesidede trekanter sat ind i overgangen mellem bærestykket og skørtet. Det er ikke meget, men det er umiskendeligt patchwork. I øvrigt er hele udsmykningen af forsidens ganske morsom, man får den mistanke, at den skal jage onde ånder bort.

... den den røde er quiltet over det hele, også på bagsiden ...

Nationalmuseet, fotograf John Lee

Nok så spændende var det at finde de to quiltede dragter. Den lyse er ligesom den røde quiltet over det hele, også på bagsiden, men det skjules til dels af alle de mange sløjfer og blomster i tyl og andet, som den yderligere er smykket med. De er begge fra 1700-tallet, og

begge meget fint og regelmæssigt syet med bittesmå bagsting (stikke-sting) i rudemønster.

I Joan Fosters bog om Gammelt norsk patchwork har hun et par kjoler quiltet på samme måde. Sådanne 1700-tals kjoler har vi efter sigende også på Nationalmuseet, men dem har jeg endnu ikke haft lejlighed til at se. Forhåbentlig lader det sig senere gøre.

Den sidste quiltede dåbsdragt har jeg ikke noget fotografi af, for det kan være svært at yde den retfærdighed. Den så ud til at være klippet eller skåret ud af et større stykke og i øvrigt aldrig at være gjort helt færdig. Men sikken en quiltning.

Der var quiltet overalt og meget, meget tæt. Dyr og blomster og monogrammer.

Quiltet med bittesmå bagsting på højst $\frac{1}{2}$ mm, tilsyneladende igennem to eller tre lag stof. Jeg har set meget flot quiltning lavet i vor tid, men jeg har aldrig set noget, der kom op på siden af det stykke.

Måske var der i virkeligheden flere, der havde særlig interesse for patchworkere og quiltere. Men under alle omstændigheder var disse dåbsdragter sådan et orgie af pynt og håndarbejde og overdådighed, at alle med interesse for håndarbejde måtte finde det spændende at se og studere dem. Ikke mindst i disse tider, hvor interessen for silkebåndsbroderi og perler og megen anden fin pynt er så udtalt.

Så lad os håbe, at Nationalmuseet en dag inden alt for længe finder på at udstille dem.

Birgit Glüsing

TENENs forklædere registrering

For hovedparten af TENENs læsere vil foreningens forklædere registrering være kendt, men for nye læsere kan der være god grund til at henlede opmærksomheden på dette projekt. Det var ønsket om at kaste lys på en overset beklædningsgenstand, der fik foreningens daværende bestyrelse til at gå i gang med en egentlig registrering af forklæder i privateje. Det var samtidig vores indtryk, at forklæder og disses historie var et underprioriteret felt på de kulturhistoriske museer.

Den første registrering foregik i 1993 i Vissenbjerg på Fyn med en overvældende deltagelse. Samme år fulgte en registrering i København. I 1994 lagde Skals Håndarbejdsskole hus til en registrering, og i 1995 var turen kommet til Seminariet for håndværk og design i Nørresundby. I 1997 blev der foretaget registreringer i Haderslev og i Søster Svenstrup på Sjælland. Sideløbende med disse større registreringer blev der registreret en del mindre forklædesamlinger bl.a. fra Falster, flere steder på Fyn samt Øst- og Nordsjælland.

Undervejs blev vi heldigvis bedre til arbejdet. Beth Døssing havde været på kursus på Museumshøjskolen, så de involverede lærte at registrere professionelt. Fotografierne på projektet var Karin Hofritz, Anni Mejdahl og undertegnede. Fotograferingen må dog betegnes som projektets svageste del, den foregik "on location", ofte under tidspres og med mangelfuld belysning. Selv om man kan kritisere kvaliteten af fotoarbejdet, udgør

det dog et uundværligt supplement til tekstoplysningerne.

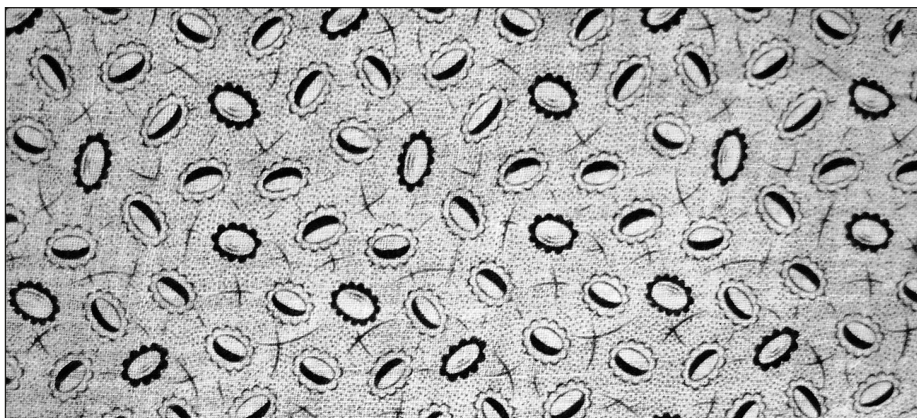
Lisbeth Roum-Møller foretog minutøse opmålinger med efterfølgende tegning af en lang række forklæder.

Derudover indsamlede vi "forklædeerindringer". Vi havde udformet en række spørgsmål med det formål at sætte gang i hukommelsen og skrivelysten. Spørgeskemaet var trykt i bladet, men kunne i øvrigt rekvireres hos undertegnede, og det kan det stadig, hvis nogle skulle have lyst til at bidrage! Nogle medlemmer bidrog med diverse udklip, snitmønstre og billeder.

Alt i alt foreligger der et omfattende materiale. Tidsmæssigt dækker det perioden fra ca. 1900 til 1970. Dog med enkelte forklæder fra før 1900 og med enkelte fra 1980-erne og 90-erne. Jeg har påtaget mig opgaven med at bearbejde materialet med henblik på en bogudgivelse. Først for nylig har jeg haft lejlighed til at se materialet samlet og danne mig et overblik. Bogens hovedvægt vil blive lagt på det indsamlede materiale, og dermed ligger vægten også på 1900-tallet, hvor forklædemoden bestandigt skiftede, inden den klingede ud. Historiske fotos og de personlige beretninger skal skabe nærvær i teksten.

Men det bliver også nødvendigt at inddrage andre kilder, da forklædets udvikling fra middelalder til år 1900 skal beskrives i et indledende kapitel, ellers giver det ikke mening at udgive en bog om emnet.

Foreløbig har jeg arbejdet med en disposition for bogen. Der er alt-

*Forklædestofferne er i sig selv et studium værd. Her ses to trykte stoffer. Det småmøn-
strede for oven med koksgråt/sort tryk på lys bund hører stilmæssigt hjemme i 1930-
erne, men forklædet er antagelig syet i 1940-erne. Sjalsmønsteret nedenunder er fra 1950-
erne, og farverne er brun, gul, grå samt lidt sort og hvidt. Forklæderne er registreret på
Fyn i 1996, men har i øvrigt tilhørt en kvinde fra Østsjælland.*

så lang vej, før bogen ligger på bog-
handlerens disk!

Jeg indledte med at skrive, at
forklædet var en overset beklæd-
ningsgenstand, men sådan er det
heldigvis ikke mere. Registrering-
en har i virkeligheden sat meget i
gang. Først og fremmest blev ejer-
ne mere glade for deres forklæder,
fordi vi viste interesse for dem. Her
i bladet har der været bragt mange

artikler om emnet, og dette har
bl.a. medført, at studerende på se-
minarierne har skrevet opgaver om
forklæder. Der har været arrange-
ret forklædeudstillinger i forskel-
ligt regi, senest på Hørvævmuse-
et på Krengerup, og endelig har jeg
selv gentagne gange holdt foredrag
om emnet, hver gang for et lydhørt
og spørgelystent publikum.

Susanne Nielsen

TENEN afholdt *Håndarbejdets Dag* den 7.11.2004

Godt en snes medlemmer havde valgt at bruge en klar efterårsdag i det smukke område ved Fuglevad Vandmølle for at fejre håndarbejdets dag: og som sædvanligt blev vi ikke snydt.

Efter en velkomst af formanden og en indledning af Hanne Frøsig tog Frits Lilbæk fat på præsentationen af nyeste skud på computergrenen: Folkelige broderier fra Sydslesvig.

Efter en grundig forklaring af vanskelighederne ved at restaurere det bedste eksisterende sæt lysbillede fra samlingen og kombinere dem med den tilhørende tekst fik vi en appetitlig forsmag på de mange forskellige håndarbejder, som i 70-erne var indsamlet i det dansk-tyske område – med tryk på dansk.

Vi fik ligeledes oplysning om, at detaljer kunne forstørres op og studeres nærmere, – dog med forbehold i det oprindelige billedmateriales kvalitet.

Billedmaterialet tilhører TENEN og må naturligvis ikke bruges frit kommercielt, men vil uden videre kunne benyttes fx i privat regi eller til uddannelsesformål. CD-en kan købes via TENEN.

*

Vibeke Ervø havde medbragt bøger og billeder om knipling og

Hedebosyning – også set med udenlandske briller.

Den livlige snak over det opulente kagebord (Hannes værk, opskriften ses herunder) bekræftede endnu en gang, at entusiasme ikke lader sig holde nede.

Margit Ambeck

Æblekagen fra Fuglevad

Ingredienser:

- 125 gram smør
- 125 gram sukker
- 1 æg
- 125 gram mel
- 1 $\frac{1}{2}$ teske bagepulver
- Æbler
- Nødder
- Vanille
- Citronsaft
- Farin

Smør, sukker og æg røres blødt. Mel og bagepulver blandes i. De skrællede, snittede æbler lægges i bunden af formen og overdrysses med vanille og citronsaft. Dejen lægges over, og øverst placeres de dejlige ristede nødder, eventuelt drysset med lidt farin. Bages i ovn ved 200° i cirka en halv time.

*

I Fuglevad var vi jo 20 om bordet, så kagen var bagt af tre gange det oplyste. Velbekomme!

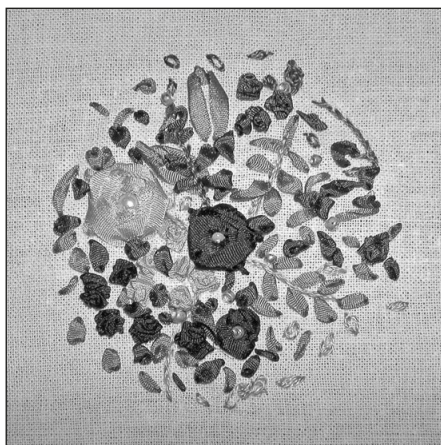
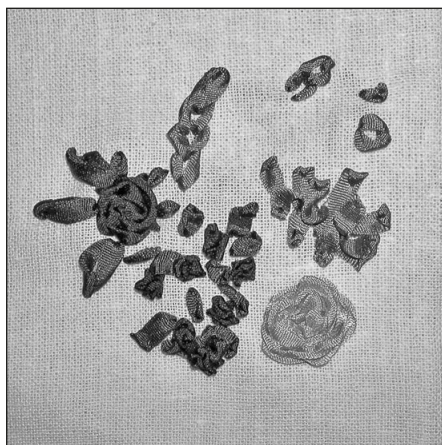
Hilsen Hanne

TENENS juletur den 27.11.2004

Første del – *båndbroderi*: BRODERI ANTIK var vores mødested. Anne Marie Elmbak tog imod i sin butik i Badstuestræde 4, – lidt op ad trappen fra gaden, som I vil huske. El-

na Høgh var ligeledes parat for at præsentere det elegante båndbroderi, som nogle havde set og læst om, men uden det store forhåndskendskab. Elnas nyudkomne bog,

Juleturens båndbroderi: Til venstre eksempel på det, som man kunne nå på en times tid. Til højre vises hvad man kunne nå, når hjemturen med tog også blev brugt.

omtalt i TENENs indbydelse til dagen, er unik på dansk. Bogen hedder: Båndbroderi, og var netop udkommet på forlaget Hovedland. Denne teknik har været brugt omkring midten af 1700-tallet, så gik den i glemme, men dukkede op igen i en kort årrække fra starten af 1900-tallet kaldet "rokokobroderi", og siden 1980'erne har broderiet fundet ny interesse i engelsksprogede lande.

Fjorten af TENENs medlemmer havde fulgt indbydelsen til arrangementet, så der meget passende kunne arbejdes i to hold, og de første syv fulgte målbevidst med Elna ned til det hyggelige udstillings- og kursuslokale i underetagen. Elna viste eksempler blandt de udstillede yndige tasker, hårspænder med videre, som gav os lyst til at komme i gang.

På arbejdsbordet var der dækket op med de fornødne materialer til en times rask orientering: Silkebånd i tre-fire farver, 4 mm brede, et stykke fint hvidt lærred, som li-

ge passede til syrammen, og en nål. Elna viste behændigt, hvordan der begyndes med et kort stykke bånd, nålen trækkes igennem med den yderste ende, så der dannes en let knude, og så gik det kvikt. Det var forbavsende at opleve, så gode resultater alle opnåede, også uden at være særligt øvede i at håndtere nål og tråd. Vi fik demonstreret tre, måske fire sting, som egnede sig til henholdsvis blade, blomsterknopper og knudesting og edderkopper som med en stopning blev til roser!

Klokken 11 måtte næste hold have lov at komme til. De første kunne så benytte lejligheden til at nyde udstillingen af de fine gamle ting og af Elnas egne modeller – vi havde nu fået forudsætninger for at beundre disse arbejder mere efter fortjeneste.

Mon ikke også mange af os mødes på Søllerød Museum, hvor Elna er blandt udstillerne, så der er chance for jer, som ikke nåede at være med på juleturen.

Nogle gjorde indkøb af specialiteterne hos Anne Marie i butikken og studerede det rige sortiment af fornemme materialer, Haandarbejdets Fremmes modeller og et stort udvalg af bøger med både historien og metoden til flere båndbroderier og mange andre teknikker. Ikke nogen almindelig broderiforretning.

Anne Marie tog sig også tid til at beskrive en enestående designopgave, hun havde løst: Et ret bredt bælte til en særpræget brudekjole skulle udføres i patchwork, af ganske små sekskantede bidder af et væld af gamle og nye silkestoffer, hvorfra der skulle vælges en mønsterdetalje, en inskription eller en farve, som passede delikat i kompositionen. Et fotografi viste os det sjældne arbejde.

Tak for, at vi fik lov at opleve så fornemt håndværk fra både Elna og Anne Marie ...

Hanne Frøsig Dalgaard

Anden del – *Randers Handsker*: Efter at have spist dejlige pandekager, gik turen til Randers Handsker, hvor vi blev modtaget med dejlig vin og julesmåkager. Der var indkaldt alt personale (4) i dagens anledning, for de havde sådan glædet sig til, at vi skulle komme. Der var også meget travlt i butikken så længe de havde åben.

Vi fik en lille gennemgang af hvad de handlede med, og lidt historie, af den ældste dame i butikken (hun havde været

ansat lige fra dengang butikken åbnede i København).

Hun viste os de gamle redskaber man brugte til at udvide handskefingrene med hvis disse var for stramme. Det billede, der var i TENEN i sidste nummer, viste sig at være en handskeskaft udvider.

Der var også fine handskeæsker med en lille fingerudvider i så man selv kunne udvide handskefingerne.

Ellers fik vi set mange fine handsker af både hjorteskind og vildsvineskind, både med og uden fór af smasker (= små lam der havde fået regn og døde af lungebetændelse). Der var også specielle handsker til golf, logehandsker, sportshandsker og selvfølgelig de lange handsker som de kongelige bruger til festlige lejligheder og som passer til kjolerne, de har på.

Til sidst fik vi den nye trend at se indenfor handsker, det var fingerløse sælskinds handsker i forskellige farver. Der var selvfølgelig også forskellige handsker med flerfarvede strudsefjer på. Alt i alt en sjov oplevelse.

Annelise Jacobsen

Handskeudviddere

Guldbroderi og Huekoner

Farums Arkiver & Museers store samling af guld- og sølvnakker bliver fra den 16. april 2005 vist i en særudstilling på Farum Vejgård, Stavnsholtvej 170, 3520 Farum.

Der lægges i udstillingen vægt på henholdsvis huerne i en social kontekst med sammenstilling til andre tiders hovedbeklædning og på det forhold, at en af de få producenter af huerne, der vides noget om, Stine Huekone, boede i Farum.

I forbindelse med udstillingen afholder Farums Arkiver & Museer i samarbejde med Farums Lokalhistoriske Forening et møde på Kulturministeriets "Historiens Dag", der afholdes landet over søndag 22. maj 2005.

På mødet vil Lone de Hemmer Egeberg og Annet Skjelsager fra foreningen TENEN – Dansk Tekstilhistorisk Forening fortælle om guldbroderiets historie i Danmark og nogle af de kvinder, der levede af det fine kunsthåndværk. Et par guldbrodøser fra vor egen tid omtales sammen med fagets muligheder

i dag. Der bliver demonstration af den vanskelige syteknik og mulighed for selv at prøve.

Mødet finder sted søndag den 22. maj 2005 kl.14.00-16.00 i Farum Vejgård, Stavnsholtvej 170 i Stavnsholt ved Farum. Pris 25 kroner. Kaffe og kage kan købes.

Kommende udstillinger på Victoria & Albert Museum i London:

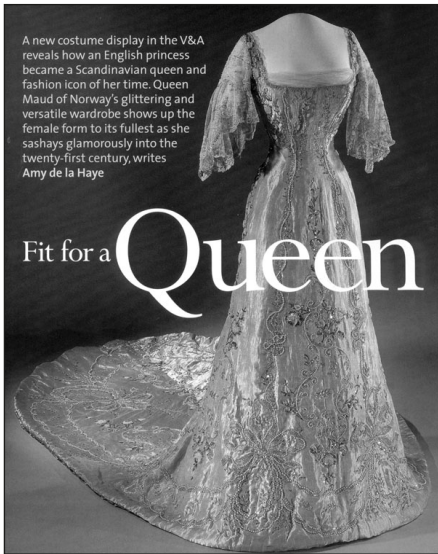
Style & Splendour: The wardrobe of Queen Maud 1896-1938 samt *International Arts & Crafts*

Der er flere grunde til at tage til London til foråret.

For et par år siden viste Kunstindustrimuseet i Oslo Dronning Mauds kjoler på en meget omtalt udstilling. Så stor opmærksomhed vakte den, at Victoria & Albert Museum nu har lånt 50 af disse beta-

gende kjoler til en udstilling i museets Dress Gallery fra 3. februar 2005 til 8. januar 2006. Maud var engelsk prinsesse, datter af Edward Albert, the Prince of Wales, og Alexandra, the Princess of Wales, og blev gift i 1896 med den danske prins Carl, der under navnet Haakon blev konge af Norge i 1905.

En del af dragterne er kreeret af engelske modehuse som Vernon,

A new costume display in the V&A reveals how an English princess became a Scandinavian queen and fashion icon of her time. Queen Maud of Norway's glittering and versatile wardrobe shows up the female form to its fullest as she sashays glamorously into the twenty-first century, writes Amy de la Haye

Fit for a Queen

Barolet og Blancquaert, men der er også smart sportstøj fra norske modeskabere. Dronning Maud havde en udsøgt sans for mode men måtte, som prinsesse Diana 100 år senere, afbalancere sin personlige smag med hensynet til sin rolle som offentlig person og passe på ik-

Call for Papers

Weaving and Cosmology. The Traditional Cosmology Society. 23-25 June 2005, 27 George Square, Edinburgh.

The Traditional Cosmology Society is arranging an international conference under the headline "Weaving and Cosmology." The intention is to explore cosmology and world view as expressed in everyday life and in art, with textile and textile related activities as a specific focus.

Papers relating to any part of the world and to any period will be welcome. Potential areas of interest are:

- webs and symbols
- patterns and meanings
- text and textile
- processes of creation

ke at favorisere enkelte leverandører. Alle detaljer vedrørende kjolernes anskaffelse, brug ved forskellige lejligheder og evt. forandringer er nøje dokumenteret.

En bog skrevet af Anne Kjellberg og Susan North vil blive udgivet af Victoria & Albert i 2005. Pris £ 30.

*

Forårets anden store udstilling bliver Internationl Arts & Crafts fra 17. marts til 24 juni 2005 – den største udstilling nogensinde om den engelske Arts & Crafts Movement fra 1880'erne, og den første der sætter bevægelsen ind i en international sammenhæng. Der bliver både vist folkekunst, der jo studeredes ivrigt også herhjemme i anden halvdel af 1800-tallet, og udsøgte eksempler på arkitekters møblementer til velhavende kunder. Med kunstnere som bl.a. William Morris antog boligtekstilerne helt nye udtryksformer, og de vil ganske sikkert indgå i udstillingen.

Lone de Hemmer Egeberg

- practicalities of textile work
- binding, braiding and knotting
- textile and gender

Speakers will be allotted 30 minutes for presentations, including a discussion period.

Should you wish to present a paper, please contact Karen Bek-Pedersen at the University of Edinburgh by February 1 2005, sending a proposed title and a brief summary of the paper to:

karen@bek-pedersen.dk

or to:

Karen Bek-Pedersen
Celtic & Scottish
University of Edinburgh
27 George Square
Edinburgh EH8 9LD
Scotland.

Folkelige broderier fra Sydslesvig. 37 lysbilleder fra Sydslesvig. Web-præsentation, eBog med dansk og tysk tekst, billed-præsentation og billedoriginaler. Til MacIntosh, Unix og Windows. Udgivet af TENEN – Dansk Tekstilhistorisk Forening 2004. ISBN 87-989296-3-9. Pris 80 kr. plus forsendelse.

I 2002 påbegyndte TENEN genudgivelsen af den første af de 13 lysbilledserier, foreningen “Danmarks folkelige Broderier” *) udgav i perioden 1961 til 1986, denne gang som CD-rom. Den første er serien med folkelige broderier fra 6 danske øer, og nu foreligger resultatet af den digitale restaurering af serien “Folkelige broderier fra Sydslesvig”, der udkom i 1976.

Ud af disse billeder kan man læse mange forskellige ting. De er ikke blot gengivelser af bevarede

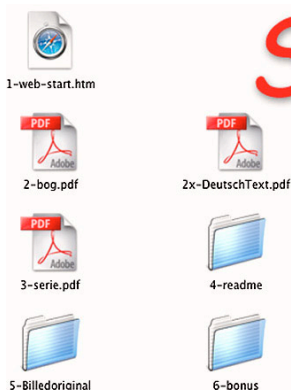
ting, men de fortæller for eksempel også om, hvilke ting man har fundet værdige til at overlevere til sine efterkommere, hvordan den økonomiske situation har været i den egn, der beskrives i serien, og om hvilke teknikker, der har været fremherskende i den pågældende egn.

I det teksthæfte, der fulgte med de oprindelige dias-serier, fandtes en litteraturliste. Denne liste er naturligvis også overført til CD-rommen, og listen er suppleret med senere udkommet litteratur. For dette skal der gives ros, da der jo sker meget inden for forskningen i løbet af en generations tid.

Denne CD-rom er uundværlig for enhver, der arbejder med tekstiler, herunder museer, seminarier og højskoler.

Lis Slottved

*) Se TENEN nr. 3. vinter 2003.

CD-rom ens filer og mapper: 1 - web-præsentation med billeder og tekst – beregnet til at blive vist i en almindelig Internet-browser. 2 - elektronisk bog med billeder og tekst i udskrivningskvalitet. 3 - En elektronisk lysbilledserie med billederne alene. 4 - “readme” mappe med supplerende forklaringer og tips. 5 - En mappe med billedoriginalerne – fx. til brug i egne præsentationer og opgaver. 6 - Bonus-mappen indeholder lidt ekstra.

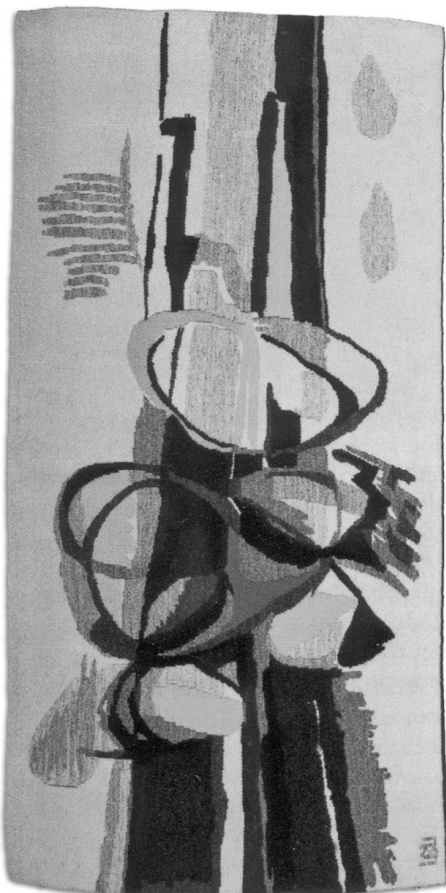
Bog anmeldelse: Den lange rejse

Reese Jacobsen, Jonna: *Gobelinvævningsens historie: fra faraonernes gobeliner til Dronningens gobeliner*. Herning: Poul Kristensen, 2004. 410 s. ill. (mange i farver). Pris 480 kr. ISBN 87-7851-223-9.

Tilbage i 1966 kom Jonna Jacobsens mand en dag hjem fra arbejde og foreslog, at hvis hun gerne ville skabe noget særligt med sine hænder, ja så skulle hun væve gobeliner. Han havde på et katalog set en gengivelse af Asger Jorns tæppe "Den lange Rejse", vævet af bl.a. Inge Bjørn, og det havde givet ham ideen til at de kunne lave noget tilsvarende i mindre målestok. Ingen af dem vidste noget om gobeliner eller blot vævning.

Lidet anede de at gobelinvævning er en uddannelse på min. 5-7 år, og samtidig er en livsform der styrer hele ens arbejdsindsats, men de gik i gang med at konstruere en lille væv og siden sætte sig ind i fagets lange og traditionsrige historie.

Bogen handler både om deres fælles resultater i form af hans forlæg til hendes tæpper og om eftersporingen af fagets historie til antikkens Ægypten. Jonna Jacobsen bygger undersøgelsen op på egne erfaringer med skrå og lodrette vævestole, hvilket giver et godt fundament, men også gør fortællingen omstændelig. Overbevisende argumenterer hun for at teknikken beherskedes i Ægypten et par hundrede år før Kristi fødsel og fastslår samtidig, at gobelinvævningsens oprindelse skal søges her. Dermed tillægger hun fundne eksempler i

Jonna Jacobsens første gobelin viser, at hun er gået seriøst til opgaven og har fortolket sin mands tegning med et smukt resultat. 40,5 x 82 cm.

Persien fra det 4. årh. f.Kr. mindre betydning – en påstand der som andre af bogens betragtninger nok kan diskuteres. Mere frugtbart og givende er det imidlertid at overgive sig til forfatterens beretning og betragte den som et bud på hvordan tingene kan være blevet til.

Historien føres over fagets storhedstid i Flandern til den endnu i dag berømte produktion i Paris, der for omkring 15 år siden modtog den store bestilling på Dronningens gobeliner tegnet af Bjørn Nørgaard.

Det er en lang og meget personlig beretning, der sagtens kunne have været mere stringent, men så

havde det ikke været Jonna Jacobsens fremstilling. Og man følger hende gerne på den lange færd gennem litteraturstudier, museumsbesøg, konsultation hos fagfolk og ved egen væv, for det er en engageret og spændende fortælling.

Lone de Hemmer Egeberg

Boganmeldelse: Håndarbejde & Håndværk

Bang, Bente & Kastrup Hansen, Benny: – 25 år med en uddannelse. 2004. 190 s. ill. sort-hvid. Pris 200 kr. inkl. porto. Købes hos Håndarbejdets Fremmes Seminarium, e-mail: *admin@hfs.dk* ISBN 87-990271-0-0.

Bogens forside viser Octopus af Jens Galschiøt. Denne skulptur, hvor Erik Mortensens haute cou-

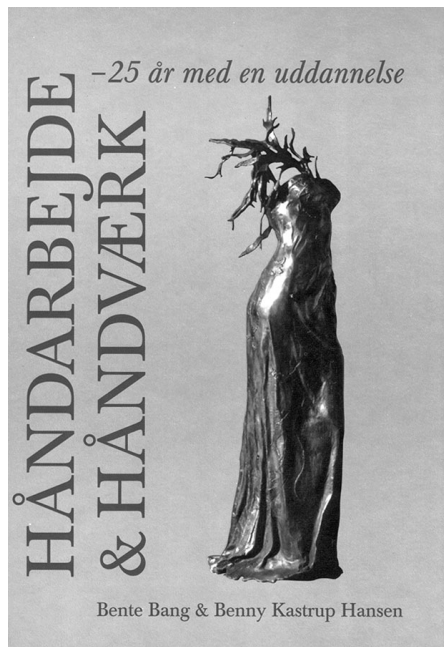
ture kreation har dannet inspiration, blev vist på TENENs bagside forår 2000.

Bogen er skrevet i anledning af håndarbejds læreruddannelsens 25 års jubilæum. Jubilæet faldt sammen med Undervisningsministeriets beslutning om afvikling af uddannelsen. Dette har her i bogen givet de 8 håndarbejdsseminarier mulighed for at beskrive, hvordan de hver især vil fortsætte deres virke.

I små artikler tages der emner op som: 4 fag gennem 25 år / Broderi, Strik, Beklædning og Vævning. I andre artikler er det emner som: Detaljer, Overblik, Æstetiske lærerprocesser og forbindelsen mellem håndarbejds skole og håndarbejdsseminarium, der belyses.

En lærerberetning beskriver med stor indlevelse fascinationen af elevernes begejstring og indlevelse i arbejdet med tekstiler og formgivning.

Hanne Pjedsted, rektor ved Skals Fagseminarium, får i bogen det sidste ord og beskriver "Professionsbacheloruddannelsen i tekstile fag og formidling". Heri lægges der fremadrettede overvejelser, der

rummer både skepsis og optimisme.

Bogen er relevant læsning for personer, der vil sammenstille de

gammelkendte uddannelsessteder i en brydningstid, hvor det jo blot er svært at spå om fremtiden.

Vibeke Lilbæk

DVD-anmeldelse: 18 dokumentarfilm

Aage Rothenborg: *Film fra Nationalmuseets Etnologiske Filmarkiv*. 2004. En er i farve, de øvrige sort-hvid. 7 DVD'er med stykpris ca. 150 kr. (98 kr. for medlemmer af Nationalmuseets Venner). Købes i Nationalmuseets butikker.

1. TRÆ: Hjulmanden 1958 og Skemageren 1956-1957. ISBN 87-7602-019-3.
2. TRÆ: Bødkeren 1959 og Lynæs-jollen 1966. ISBN 87-7602-020-7.
3. METAL: Smeden 1955, Ålestangning 1967-1968 og Blytækkeren 1954. ISBN 87-7602-021-5.
4. DIVERSE HÅNDVÆRK: Håndskomageren 1967 og Vinkyperen 1970. ISBN 87-7602-036-3.
5. TIDLIG INDUSTRI: Lervarefremstilling 1943, Spinding ved vandkraft 1962 og Tønderkniplinger 1949. ISBN 87-7602-036-3.
6. KVINDERS HUSFLID OG HUSHOLDNINGSARBEJDER: Hør og spinderok 1959, Tælle og lys 1969 og Jydepotten 1942. ISBN 87-7602-037-1.
7. KVINDERS HUSHOLDNINGSARBEJDER: – Fra sædebed til bageovn 1946-47, Håndmalkning 1973-75 og Hjemmebrygning 1968. ISBN 87-7602-039-8.

De 7 DVD'er præsenterer til sammen 18 gamle håndværk og arbejdsprocesser. Filmene er optaget

af ingeniør Aage Rothenborg (1891-1983). I samarbejde med Nationalmuseet ydede han en pionerindsats ved at optage filmene – heraf mange stumfilm – der dokumenterer håndværk og arbejdsprocesser. Mange af disse processer forsvandt i løbet af industrialiseringen i forrige århundrede.

Filmene er karakteriseret ved, at man følger nogle af de sidste udøvere i deres arbejde og håndtering af redskaber. Man kommer tæt på disse menneskers faglige dygtighed ved, at kameraet til tider

dvæler længe ved f. eks. hændernes håndtering af materialet. Mange af redskaberne findes i dag på Nationalmuseet.

Filmene er absolut seværdige. Til tider er filmene lidt langtrukne,

men de giver et godt tidsbillede, hvor også interiører og omgivelser kommer til deres ret.

Vibeke Lilbæk

ARRANGEMENTS- OG UDSILLINGSKALENDER

TENENs generalforsamling: Fuglevad Vandmølle lørdag den 12. marts 2005. Se side 7.

Historiens dag 2005: Foredrag om guldbroderiets historie med demonstration og egen-prøve i Farum Vejgård den 22. maj 2005 kl. 14. Se indbydelsen på side 18.

Glas museet Ebeltoft:

Glas tråde. Glas og tekstiler af Ólöf Einarsson, Island. Til 27. 2. 2005.
Adr.: Strandvejen 8, 8400 Ebeltoft

Aarhus Kunstbygning:

Spor – en hyldest til kroppen. Modedesigner Charlotte Østergaard. Til 13. 3.
Adr.: Mørksgade 13, 8000 Aarhus.

Morslands Historiske Museum:

Herreundertøj gennem tiderne. Til 10. 4. 2005.
Adr.: Dueholm Kloster, Dueholmgade 7, 7900 Nykøbing M

Kulturcentret Tuskær:

Skærbæktæpper & Helsingørtæppet broderet af flygtningekvinder & *Kubatækster* fra Zaire. Til 20. 2. 2005.
Adr.: Tuskærvej 9, Fjaltring, 7620 Lemvig

Aulum Mølle:

Væveren Jenny Hansen og maleren Mogens Nielsen. 16.-17. og 22.-24. og 30. april samt 1. maj 2005.
Adr.: Møllestræde 2, 7490 Aulum

Textilforum:

Karin Röh, *ArtQuilts*. Til 6. 3. 2005.
Designtøj inspireret af Afrika. 12. 3. – 16. 5. 2005.
Eventyrkollektion – egetæpper a/s. Inspireret af H.C. Andersens papirklip. 12. 3. – 16. 5. 2005.
Tekstilevolution. Samarbejde med Textilhøjskolen i Borås. 1. 4. – 1. 5.
Adr.: Vestergade 20, 7400 Herning

Skjern Bibliotek:

Forårspatchwork, Sussi Holm. 2. 5. – 14. 5. 2005.

Adr.: Engtoften 1, 6900 Skjern

Ribe Kunstmuseum:

Nulle Øigaard, *billedtæpper*. Til 24. 4. 2005.

Adr.: Sct. Nicolajgade 10, 6760 Ribe

Museet på Sønderborg Slot:

Danske ægte tæpper – 25 års jubilæumsudstilling. 25. 2. – 28. 3. 2005.

Adr.: Museet på Sønderborg Slot, 6400 Sønderborg.

Trapholt:

Charlotte Hovmann, *tekstildesign*. Til 24. 4. 2005.

I håndarbejde til halsen. Børn laver tørklæder. Til 27. 2. 2005.

Adr.: Æblehaven 23, 6000 Kolding

Ringe Bibliotek:

Tekstilkunstner og væver Annemette Beck. Til 28. 2. 2005.

Adr.: Ringe Bibliotek, Algade 40, 5750 Ringe

SAK Kunstbygning:

Finsk Form fra Kuopio. Til 6. 3. 2005.

Adr.: Vestergade 27-31, 5700 Svendborg

Filosofgangen: Fyns Udstillingsbygning

Inger Homburg, *patchwork* i Lille sal. Til 27. 2. 2005.

Adr.: Filosofgangen 30, 5000 Odense C

Køge Museum:

Fra kristentøj til dåbskjole. Dåbstøj på Køgeegnen. Til 27. 2. 2005.

Adr.: Nørregade 4, 4600 Køge

Slagelse Centralbibliotek:

Tørklædeudstilling – i håndarbejde til halsen. Til 28. 2. 2005.

Adr.: Stenstuegade 3, 4200 Slagelse

Farum Kulturhus:

Dukkehusfestival – H C Andersen i miniformat. Miniatureudstilling “20 H C Andersen eventyr” i størrelsen 1:12, samt udstillere fra Danmark, Belgien, Tyskland og Sverige. 23. april 12-18 samt 24. april 10-16.

Adr.: Stavnsholtvej 3, 3520 Farum

Farum Vejgård:

Guld- og sølvnakker i Farums Arkiver & Museer. Fra 16. april 2005. Se indbydelse til foredrag her i bladet.

Adr.: Stavnsholtvej 170, 3520 Farum

Nordsjællands Legetøjsmuseum:

Hilda Svane, tekstilbilleder i caféen. Til 1. 5. 2005.

Adr.: Hørsholmvej 32, 3490 Kvistgård

Pyramiden, Gilleleje:

Eli Ponsaing og Olga Tesch, bl.a. vævning. 4. 4. – 30. 4. 2005.
Adr.: Vesterbrogade 54-56, 3250 Gilleleje

Helsingør Bibliotek:

Tæpper og masker. Jens Friis og Kirsten Gitz-Johansen. Til 22. 2. 2005.
Adr.: Marienlyst Allé 4, 3000 Helsingør

Nivå Bibliotek:

Pia Hviid, H. C. Andersen inspireret tekstilkunsthåndværk. 28. 2. – 26. 3.
Nivå Center, 2990 Nivå

Søllerød Museum:

Alle tiders tråd – afvekslende og farverig broderikunst. Til 27. 2. 2005.
Adr.: Mothsgaarden, Søllerødvej 25, 2840 Holte

Kunstforeningen Køge Bugt:

Gudrun Pagter, *billedvævninger* i Kunsthallen. Til 3. 4. 2005.
Adr.: Portalen 1, 2670 Greve

Hedehuset Fritidscenter, Hedehusene:

Kunstforeningen Humlen, bl. a. vævekunstneren Kirsten Christiansen. Til 25. 2. 2005.
Adr.: Hovedgaden 371, 2640 Hedehusene

Rødovre Bibliotek:

H C Andersens eventyr, Svetlana Petersen – billeder broderet på en trædesymaskine. 30. 3. – 9. 4. 2005.
Adr.: Rødovre Parkvej 140, 2610 Rødovre

Nationalmuseet:

Herregården. Til 28. 3. 2005.
I forbindelse med udstillingen er der forskellige arrangementer.
Adr.: Ny Vestergade 10, 1471 København K

Kunstindustrimuseet:

Sigrún Einarsdóttir og Olöf Einarsdóttir, *islandsk glas og tekstilkunst*. 18. 3. – 15. 5. 2005.
Adr.: Bredgade 68, 1260 København K

Rundetårn:

M-59. Bl.a. billedtæpper. 26. 2. – 28. 3. 2005.
Adr.: Købmagergade 52 A, 1150 København K

Haandarbejdets Fremme Galleri:

Bord dæk dig! Vibeke Olris. Til 28. 2. 2005.
Haandarbejdets Fremmes broderimodeller gennem tiden. Til 31. 12. 2005.
Adr.: Nyhavn 31C, i gården, 1051 København K

TENENs kalender udarbejdes på grundlag af arrangementer i *KultuNaut* – Den Elektroniske Kulturkalender. Yderligere oplysninger samt illustrationer modtages gerne direkte fra arrangører og deltagere. Deadline for korte meddelelser er ca. to uger før bladet udkommer. Send oplysningerne til Vibeke Ervø, som koordinerer listen.

Telefonliste for TENENs bestyrelse mv.

<i>navn</i>	<i>adresse</i>	<i>telefon / ePost</i>	<i>hverv</i>
Annet Laursen Skjelsager	Dorthesvej 2 3520 Farum	44 95 05 55 <i>silke-annet@detail.dk</i>	formand + redaktion
Lone de Hemmer Egeberg	Gærdet 12 3460 Birkerød	45 81 15 97 <i>vdblom@tiscali.dk</i>	næstformand
Bent Bille	Langgade 44, Flemløse 5620 Glamsbjerg	64 72 15 65 <i>familien.bille@get2net.dk</i>	kasserer
Lis Slottved	Hjarupvej 10 6200 Aabenraa	74 63 03 50 <i>slottved@privat.dk</i>	sekretær + redaktion
Vibeke Lilbæk	Kollerødvej 39 3450 Allerød	48 17 16 47 <i>vof13450@spymac.com</i>	redaktion
Hanne Frøsig Dalgaard	Bredebovej 33, 6.tv 2800 Lyngby	45 88 32 67 <i>hfd@tdcadsl.dk</i>	bestyrelse
Anni Mejdahl	Nibsbjergvej 10 7500 Holstebro	97 42 37 86	bestyrelse
Birgitte Mailand	Bøgeskovparken 29, 8260 Viby J	86 28 28 30	suppleant
Flemming Lundholm	Ravningvej 10, Ravning, 6760 Ribe	75 43 77 06 <i>beiderwand@post.tele.dk</i>	suppleant
Margit Ambeck	Lyshøjgårdsvej 87, 1.th 2500 Valby	36 30 61 50	suppleant
Lucie Borgsmidt- Hansen	Broholms Allé 28 2920 Charlottenlund	39 64 31 85	revisor
Susanne Nielsen	Sasserød 16 5462 Morud	64 83 11 26	korrektur, forklæder
Vibeke Ervø	Åfløjen 4, 2. tv 2700 Brønshøj	44 85 18 44 <i>ervo@mail.dk</i>	kalender
Frits Lilbæk	Kollerødvej 39 3450 Allerød	48 17 16 47 <i>vof13450@spymac.com</i>	redaktion

... af sted til TENENs generalforsamling i Fuglevad den tolvte marts ... der er nemlig også et helt specielt tilbud på den nye CD-rom med folkelige broderier fra Sydslesvig ...

Røde huer klær' sorte misser

*Stribe og Sorte viser
vinterens strikdesign for katte*

*Sorte – med huen godt nede om ørerne
– optræder i klassisk mønsterstrikt.*

*Stribe – med tungen ude af munden –
har valgt en pjattet model i pink og
orange.*

*Iscenesættelse og fotografering:
Julie Hess Rosenkvist, 12 år
Tekst: Susanne Nielsen*